

Bergeniläisten Bjørg Tarangerin, Mona Eckhoff Sørmon ja Ellen Sohlbergin videoteos Sound of The Urban Soul Jangvassa.

Kaupunkilaista sielua etsimässä

KAAPO KAMI

► Itämeren kaupunkien nuoret taiteilijat tulivat Helsinkiin

► Artgenda kertoo eurooppalaisesta elämästä monin ääniin ja kuvin

Anu Uimonen
HELSINKIN SANOMAT

► Itämeren alueen nuorten taiteilijoiden biennaaliin Artgenda 2000:en osallistuu 180 taiteilijaa 18 kaupungista. Teemanä on kaupunki ja urbaanit tilat. Tapahtuman keskuspaikaksi Helsingissä on luontevasti valittu uhanalaiset Töölönlahden makasiinit.

Makasiinit on juuri sellainen epätila, jossa monet nuoret kokevat tämän päivän Euroopassa elävänsä. Entinen on ohi, uudesta ei ole päätetty, ja syntyneeseen välitilaan tarttuvat monenlaiset luovat ja elävät ideat.

Itämeri yhdistää erilaisia maailmoita hyvinvoivista pohjoismaista postkommunistisiin yhteiskuntiin. Nuorten maailmankuva on tänään pinnalta samankaltainen, mutta on herkullista verrata, miten he elämästään ja kaupungeistaan kertovat.

Artgendan näyttelyistä lähes kaikki käsittelevät tavalla tai toisella yhteiskuntaa, usein hyvin henkilökohtaisen kokemuksen kautta. Ja monenlaisin keinoin.

Esimerkiksi pietarilaisen tai-

teelijaryhmän installaatio Kaapelitehtaan pannuhallissa on aivan toisesta maailmasta kuin tukholmalaisryhmän näyttely *The Stockholm Deliverance* Into-galleriassa. Venäläiset esittävät yhteiskuntavisiionsa paa-toksella ja teatraalisesti synkän karussa pannuhallissa. Ruotsalaiset piikittelevät hyvinvointivaltiotaan nokkelasti mutta söpösti.

Tällinnalaiset muistelevat aikaa, jolloin Suomen tv oli ainoa väylä kurkistella kapitalismiin. Kahden rinnakkaisen tv-totuuden kanssa kasvaneet nuoret ovat tuoneet Lasipalatsiin kasan videoita teemalla *Analogue TV*.

"Kahvilan äänistä" syntyvä reaaliaikainen kooste", kuvaa Artgenda-ohjelmalehtinen göteborgilaistaiteilijoiden äänitaideteosta Café Ekbergillä. Epäilemättä kahvilavieraan korviin keskellä vilkasta arkipäivää kantautuu nimenomaan *kahvilan äänistä syntyvä reaaliaikainen kooste*. Mutta se tapahtuu täysin ilman taiteilijoiden teknisiä väkkeitä. Joidenkin pöytien välissä olevat kaiuttimet eivät tee mitään vaikutusta niiden vierellä istuviin.

Artgendan idea viedä kaupunkitaidetta ulos gallerioista

Malmöläisten Jens Anderssonin ja Fabian Mångårdin videohuone Töölönlahden makasiinien perällä.

HELSINKI 2000

kaupunkielämän keskelle häviää joskus itse elämälle.

Mutta monet yrittävät. Gdanskilaiset ovat jo varmaankin saaneet valmiiksi videoteoksensa Vuorimiehenpuistikoon ja rostocklaiset virittäneet veistoksensa Lasipalatsin ympäristöön. Vilnalaisten videot ja diat pyörivät nuhruisissa työmaaparakeissa Kauppatorilla ja turkulaiset kauppaavat krääsää Lasipalatsissa.

Århusiläisten lentävä sini-

nen matto leijalle Sanomatalon mediatorilla joka päivä klo 10, 12, 14, 16 ja 18, mutta kaikkein vaikuttavin on keskiyön lento, jota säestää värillinen valoshow. Sen katselu talon ulkopuolelta, yksin autiolla parkkipaikalla on todella surrealistinen elämys.

Makasiinien hämävät hallit tarjoavat outoja miljöitä Szczecin ja Malmön kuville ja äänille. Mutta kaikkein koskettavin teos löytyy Galleria Jangvasta, jonne bergeniläiset Bjørg Taranger, Mona Eckhoff Sørmo ja Ellen Sohl-

berg ovat rakentaneet video triptyykin. Muutamain harkitun teemoin teos tavoittaa nykykaupunkilaisen identiteetin haurauden, muistojen painon keinotekoisien kiireen.

Sieltä se kuuluu, urbaanin sielun syke, *Sound of The Urban Soul*, teoksen nimen mukaisesti.

Anu Uimonen

► Artgenda 2000 lukuisissa paikoissa eri puolilla kaupunkia 28. 5. saakka. Tietoa tapahtumien osoitteista ja aikatauluista Töölönlahden makasiineilla ti-pe 11-20, la-su 10-18.